

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

A „KELET” előfizetési díja:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Pótló 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Az értékes cikkek díjaztatnak.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak

Hatszor hasznosított garmond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Volger (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasensteint et Volger hirdetés közv. irodája. (Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.)

Nyitási czikk

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hát mink?

(?) Nagy hozsánnával üdvözlő egész Magyarország a török fegyverek hősiségét s az ottoman birodalom nemzetének halálmegevető bátorságát nem csak általában a szabadság nevében bámulja, hanem érzi azt is, hogy a zsarnok hatalom visszaszorítása saját magunknak is javunkra szolgál: alkotmányunk biztos, nemzetiségünk nincs fenyegetve.

Ezen és ezen hullanak a harez mezején mi érettünk is — de hát mink teszünk-e magunkért valamit?

Igen szépen lobogtak zászlaink, ragyogtak mécseseink; harsogtak az eljének, pohárköszöntőink után nyeltük a zamatos bort, s mindez igen szép vala. De, hát, vajjon evel már megtettünk-e mindent, a mit tennünk kötelesség, ha magunkat a mások által megvédett szabadságra, nemzeti önállóságra méltóknak akarjuk bizonyítani?

Alkotmányunk mind csak pusztá, üres forma, ha magunk gazdag, élettelen tartalommal ellátni nem bírjuk, ha nem a nemzeti pezsgő élet zsong benne, melynek megvédésére szolgáljon.

Innen-onnan tíz éve, hogy nemzeti létünk sorsa saját kezünkbe tétetett le a szótá, nem lehet tagadni, az állam, mint ilyen, sürgő tevékenységet fejt ki: törvények alkottattak özönnel, vasutaink megtiszszereződtek, iskolák szaporodtak, közgazdaságunk emelésére sok tétetett, szóval a modern állami lét föltételei sok oldalú kezdemények formájában indítottak utat — de, hát mink, a nemzet maga, mint társadalom, fölhasználta-e kellőleg a szabad működés számára megnyitott tét, hogy önérejeit beépítse az élet mezejének ama szász és szász zege-zugát, a hova az állam fogalmánál fogva sem hatolhat?

Egy nemzet nemzetiségének teljes kifejtésére az állam csak módokat nyújthat, de a kifejtés munkáját csak maga a nép végezheti önérejeit s legeslegesül alapföltétele: a nemzeti nyelv által és útján.

Alkotmányunk meg van, kormányunk magyar, a török küzd miérettünk is, de, hát mink mit tettünk nemzeti nyelvünk ügyéért e tíz év alatt?

Akadémiánk, Kisfaludy-társaságunk, nemzeti és erdélyi muzeumunk, két állandó színházunk, mind, mind a mult idők teremtményei, vívmányai s ugyan mivel járult a magyar társadalom az új aera folyamán ezek virágoztatásához?

Irodalmunk aranykorát az alkotmányosság megújulása előtt élte s a nemzet maga, kérdjétek csak meg a könyvtárosokat, mit tett azóta támogatására?

A nemzeti irodalom és színművészet koldusként témfereg a szabad, az alkotmányos Magyarországon — ujjongunk az alkotmányunkat védő töröknek, s azt a miért az alkotmány van: a nemzeti lét legpraegnansabb kifejezését: a nemzeti nyelvet még alamizsna-morzszakban is alig részeltetjük.

Árad, Temesvár, Debreczen ragyogó állandó színházakat építenek, kívülről megbámuljuk s belül üresen hagyjuk, míg jön a végrehajtó s megütik a nemzeti nyelv temploma előtt a dobát. A bécsi bank pedig fele áron megvásárolja a ragyogó épületet s csinál belőle — talán gabonást — még jó, ha nem épen német színházat!

S itt van a mi Felsőleg subventionált „állandó” színházunk. Atyáink nemes lelkesedéssel megalapítják. Nagy asszonyunk kegyesen segíti s egyik tiszteletre méltó polgártársunk valóban „nemes” ambícióval áll az ügynek élére. Költ, fáradoz, áldoz, társulatunkat soha nem ismert tökélyre emeli; az állandó tagok, az áldozatokkal megnyert vendégek a művészi tökély elveiben részesítenek bennünket — de hát mink megteesszük-e a magunkét, nem az áldozatévó, hanem a nemzeti nyelv, színművészet érdekében?

Az „állandó” társulat kénytelen ismét vándorbotot fogni s nyárára elköltözní, mert mi — illuminálunk ugyan a mi alkotmányunkat is védő töröknek, de sajnáljuk, vagy rösteljük a nemzeti nyelv oltárára le rakni filléreinket.

Nyári színházunkban a verebek fészkelnek; téli színházunk egyik páholy-sorát Eger ur ó nagysága és tisztelt családja választotta ki mulató helyiségül a farsangra; intendánsunk 40—50 ezer forinttal könnyítette meg zsebéit ez utóbbi 4 év alatt s mi egész lélek-nyugalommal nézünk a jövő színházi év elebe, a midőn majd magán-vállalkozók dob-jára kerül „nemzeti” intézetünk s a nemzeti nyelv templomából lesz komédiás bódé — mert világítunk ugyan a töröknek; megostromoljuk kormányunkat, ha egy posta-vevényt német nyelven talál kiadni, de hát mink, ugyan kérdem hol és miként tesszük s tettük meg kötelességünket nemzeti érdekeink iránt??!

Régen azt mondták: inter arma silent musae!

Ma a fegyverek is csak a muzsákért csörögnek. Ma harezba is csak a hazáért s benne a nemzetiségért megyünk.

Vagy az kell a szalmatüzes, szájás magyar, hogy előbb megtámadtassék s majd akkor hősileg meghal — a nyelvért?

Hát nincs elegendő megtámadva e nemzet minden oldalról, saját magában is? Nem

Négy héttel e beszélgetés után Venczel ur is a föld alatt pihent.

Hirteleni szélhűdés vetett véget életének. Mély megilletődéssel léptem be szobájába, halála utáni napon, hogy láthassam még egyszer öreg barátomat. Megható látvány volt az öreg másoló szegényes fekhelyén. A legnagyobb békéért, a legtekintetesebb lelki nyugalom, mint egy jobb élet hajnalpírja ült a szelid vonásokon. Minden komóság, minden fájdalom, mit egy örömtelen élet bevéselt volt ez arcra, elenyészett. Az ajkak körül alig észrevehető mosoly lebegett.

Én, s még két öreg ur, kiknek társaságában Venczel olykor-olykor egy szerény pohárka sörrel költött el az „Arany Sas”-ban, voltunk egyedüli kísérői ez utolsó útján.

A szűkes örökséggel együtt kézhez kaptam a titokteljes fekete szekrénykét is. Csudálatos megindulást vett erőt rajtam, midőn a zárt felnyitottam.

A szekrényke üres volt. A fedél felső felén reszkető kézzel irt, alig olvasható néhány sor volt látható. Nagy bajjal betűzhettem ki az alább következőket:

„Kedves forrón szeretett fiam! Nem adhatok neked egyebet semmit, épen semmit a hosszú utra az életen keresztül, mint áldásomat.

Kétségbeesve téptem hajam azon gondolatnál, hogy ez másképp nem lehet; de bár mily hő kívánság sem változtathat, e hideg, kirelhetlen valóság.

Ez okon azon ötletem támadt: neked e szekrénykében egy szinleges kincset adni utra-va-lóul.

Ésküdt biztosít arról, hogy csak a végkészenesség fog arra vinni, felnyitni a zárt, s meg-

halljuk az örlő szű szerzését, a mint mind korhadtabbá teszi nemzeti öntudatunkat; hát nem látjuk-e, hogy válik előttünk közönyössé — s ez a halál első lépte — mindaz, a mi magyar, nyelvünk, ruhánk, szokásaink, irodalmunk, színművészetünk.

Nem is határainkon kívül: itt ben, mi közöttünk, minmagunkon pusztít az ellenség s fegyvereink hüvelyben rozsdásodnak — világítunk mások dicsőségére s mink gyáván szűnyadunk!

Ne beszéljétek nekem lelkesedéstről, ha az egész hü-hó néhány zászló kitűzéséből, pár méces meggyújtásából és sok, sok pohár bor kiürítéséből áll.

Jogunk sincs ünnepelni a dicső, a hazáért, nemzetért halni tudó törököt, ha mink itthon, békében cnyedünk, ha mindent másolt várunk, de mink kezét összevetve nézzük nemzetiségünk elhamvadását.

Egykor Magyarország is a hősök hazája volt — ma szűnyadunk, mint Zeüs az Olympuson . . .

Ma már csak üdvözljük a dicső tettek fiait, míg mink . . .

A halni kész török éljen — de hát mink?!

— Az országgyűlési szabadelvű párt tegnapielőtti értekezletén általánosságban elfogadtatott a kisebb polgári peres ügyekben való eljárásról szóló javaslat a központi bizottság jelentése értelmében. Elfogadtatott továbbá hosszás élelmi vita után, szavazattöbbséggel azon közvetítő javaslat, mely a lapokból ismeretes, s mely 10 pontban foglalva, azon eseteket számlálja elő, melyekben kisebb peres ügyekben a közigazgatási tisztviselő is bírskodhatik, megszabván a jogorvoslati módokat is.

A határozati javaslatot, melyhez a kormány is hozzájárult, Horánszky Nándor terjesztette elő. A vitában részt vettek: Perczel Béla, Tisza Kálmán miniszterek, Zsedényi, Somssich Pál, szilági Dezso, Várdy Gábor, Hegedűs Sándor, Horváth Lajos, Csernátó, Wahrmann stb.

— A salzburgi találkozásról több berlini lap elmondja véleményét. Följegyzésre méltók a „Vossische Ztg.” következő sorai: A két kancellár nem örítte meg a békét s nem is fog az Salzburgban helyreállítani, még ha a mediatio kérdése szóba jön is. A moszkovita dölly még nincs elegendő megalkászva s békét vagy fegyverszünetet a porta semmi körülmények közt sem fogadhat el. . . Bismarck aligha talál Andrásyban, mint eddig, kész hajlandóságot az oroszbaráti érzelmeihez. Andrásy nincs azon szerencsés helyzetben, hogy olyan parlamentjei legyenek, kik a külpolitikát egyszerűen tudomásul vegyék, ha a kormány valamit kezdeményez. A legközelebbi napokban hal-

oldani a rejtvényt; de ha ez bekövetkeznék, akkor így is úgy is el vagy már veszte, s a család nem suhat még mélyebben. De mindaddig, míg zárva tartod a szekrénykét, azon gondolat, hogy marad még egy utolsó manővered, mely mint hü szövetséges fog követni a lét küzdelmei közben, s akkor aztán mind egy neked, ha a kincs, melyet soha nem fogsz érteni, csak képzetedben létezik, vagy valóság. Reményem, e sorokat soha nem leszed kénytelen megpillantani.

A legelső, legforróbban szerető atyád.

El voltam ámulva. Az e napot követő éjen különös látományom volt.

Egy halvány, komoly férfi alakot láttam felém közeledni, végtelen jószág és szeretet kiugyomtatva arcában. Mint csillag szövet, melyet ha különböző oldalról tekintünk, többféle színt mutat fel, úgy ingott bizonytalanul a halvány jelenés két különböző egyéniség között; egyik perczben meghalt barátom atyját véltem felismerni benne, a másikban a világ megváltóját, Jézus Krisztust.

Az alak hozzám lépett s így szólított meg: — Te jól ismered az én szegényt, oly igen szeretett fiamat, a beteg szenvedő emberiséget. Tekints ide!

E kezem közt levő szekrényke, az emberi üdröt tartalmazza: a vallást. Ez nyújt vigaszt minden kin és szenvedésért, egy földöntúli boldogabb élet reményében. Az emberiség hajlokába helyezem el e szekrényt.

Örize a kincset mint szeme fényét.

És átvettem a halvány, szeretetteljes arcu ember kezéből az üdröt tartalmazó szekrénykét, s felnyitottam zárját . . .

És a szekrény üres volt.

lani fogunk Tisza és Auersperg szájából beszédek s Andrásyynak Bismarck iránti eddigi engedékenysége helyére figyelembe veendő oppositio fog lépni.

A „Berliner Tagebl.” írja: Természetesen ismét Bismarck számlájára fogják írni, ha Andrásy a forró vérű törökbarátok követeléseinek ellen áll, — ha Szerbiának megengedik, hogy a kész veszedelemben ismét bele rohanjon, ha e beavatkozás helyett szoros semlegességet követ, mely különben Ausztriának politikai ügy mint gazdasági tekintetekben nagyobb áldás volna. De Ausztriának ez az előtt is java volt, Bismarck nélkül is.

A „Tri büne” szerint a berlini illetékes körök rendkívül óvatosan nyilatkoznak a közvetítési hírek felől. Nem tagadják, hogy megbeszélések vannak folyamatban, de ezek egyelőre csak az ezutáni elhatározások előkészítőjeként szerepelnek.

— A bécsi félhír. „Wiener Abendpost” a legújabb csatateri eseményekről így nyilatkozik:

Az első hírek, a melyek Osman pasa szept. 15-diki győzelmének közvetlen következményeiről szólnak, úgy látszik, kissé túlzottak voltak. Az oroszok tartják magukat Plevna előtti állásaikban és egy konstantinápolyi távirat szerint a harcok szakadatlanul folynak, bár az oroszokra nézve eddig semmi kedvező eredményre sem vezettek. Ellenben kétségbevonhatlan az orosz védelem sikertelensége a Sipka-szorosban. Most már minden fontosabb posztója Szulejmann pasa kezében lévén, az oroszok alighanem már a legközelebbi időben ott fogják hagyni a Balkán-szorosokat.

Ezzel, külsőleg tekintve, a jelen háború első fázisa be van végezve annyiban, hogy még ha az oroszok ujra meg is kezdenék az offensívát, ez offensiva sikerének lehetősége eleve bizonyos határok közé lenne szorítva. Az orosz hadvezényletnek, még a legnagyobb erőfeszítések mellett, sőt valóságos győzelem egész sora után is csak bajosan sikerülne Oroszország tábori jeleit ez évben még egyszer a Balkán déli lejtőin kitűzni. A hadiszerencse fordulása tán még most sem egészen lehetetlen, de az oly döntő siker, mint a minő a Balkán újabb forceirozása volna, előre láthatólag még nagyobb fordulat esetén sem várható.

Tárgyalatosan vizsgálva a helyzetet, úgy látszik nekünk, hogy a legkedvezőbb esetben is az orosz támadó miveletek időszakát most már a szoros védelmi rendszabályok időszaka fogja fölvaltani, a melyek végső célját a Nikápoly, Sistovo, Plevna és Biela között jelenleg birt állások megtartása képezné.

— A most Lembegben időző pápai nuntiusról írják, hogy ott az arisztokrátikus körökben mozgalmat indított meg, melynek célja minden eszközzel oda hatni, hogy a leendő békakötés alkalmával az oroszországi katolikusoknak

Egy kis kirándulás Bukovinába.

Alig hiszem, hogy legyen hazánkban olyan országot, melyre annyira reányomta volna a történelem a magyar jelleget, mint a Borgó-víradorura. E hó 14-én indultam el d. e. 9 órákor Beszterce-Borgóról, B.-Tyhán át oly czélból, hogy estére a legutolsó erdélyrészi községbe Kosnára érhessek. Beszterce-Borgótól Maros-Borgóig annyi a fák: a gyümölcs alma, szilva, körte, vad-cavok, hogy e vidéken valóságos korszakot képez. Az országot a legpompásabb s így a legkellemesebb az utazás. Maros-Beszterczénél a Hényul hegyet balra hagyva, az országot a Mirósláva hegy alatt rögtön emelkedni kezd és mintegy három óra járás-távolságig Magura, utolsó erdélyrészi posta-állomásig pompás kanyarulatokban folyvást emelkedik. A mértőld-jelző oszlopok, az utórk és csend-örtanyák feliratait mindenütt magyar nyelven olvashatjuk. Tyhucán alól az országot balfelől részén egy természetből rakott ódon oszlop vonta magára figyelmemet, mert kellő közepén emléktáblát pillantottam meg magyar felirással. Nehezen birtam egy részét elolvasni, mert az emlékkő párkányára néhány törpe bokor helyezkedett, melyek eltakarják a felirást. Felküdtem egy román port egy emelő rúddal az oszlop tetejére, hogy taszigálja le az emlékkő párkányáról az alkalmatlan vendégeket. Nem birta lelkődni őket, annyira odakapaszkodtak gyökereikkel s így csak csonkán közelíthetem a magyar feliratot, a mint tárczámba bejegyeztem:

Ferentz atya
Felsőleg Ferentz ts. sk.
dicső, uralkodó
Gr. Bánffy György ország

hathatós védelem biztosítások. Az ezirányú agítatió máris nagy dimenziókat öltött.

— Hogy a francia kormány mily eszközökkel harcol, ennek tanubizonyosságul szolgálhat a következő eset is. A mult csütörtökön a francia belügyminiszterium a következő sürgönyt küldte a közigazgatási hatóságokhoz:

Grévy tegnapielőtti elhagyta Párist, s a Jurahegyek közé ment, hogy kikérülje a baloldal minden felszólítását. Több személy előtt kijelenté, hogy semmi esetre sem veszi át a köztársasági párt vezetését. A köztársaságiaknak, ugymond, csak egy dolgot van: ki kell egyezkedniök a marsallal.

A „France” e sürgönyt Grévy tudomására hozta s attól a következő választ nyerte:

Moret-sous-Saudrey (Jura) sept. 16. Kedves Girardin ur! Bár nem szokásom azon együgyűséggel foglalkozni, melyeket rólam állítanak, a különös sürgöny, mely felől az ön lapjaiból értesülök, nem hagyhatom czáfolatlanul. Kijelentem tehát, hogy a magatartás és nyilatkozat, melyet nekem e sürgöny tulajdonit, nem egyéb rágalmnál, Fogadja sat. Grévy.

A háború.

A harcztérről jövő hírek konstataálják, hogy a Sipka-szorosban levő Szt.-Miklós erődt a törökök bevétték; ugyan, de a muszkák jelentékeny erősítéseket kapván, visszafoglalták azt. Hát ez mindenesetre jobb lett volna, ha ez nem történik, de nem valami érzékeny csapásnak nevezhető s az elesettek és halottak számából látszik, hogy a harc sem volt valami fölötté nagy. A török soliditás és becsületesség ez esetben érvényesíti magát, Szulejmán pasa maga bevallja ezen vereséget és nem hallgatja, se győzelem nem változtatja, mint a muszka vezérek hivatalos jelentéseikben tenni szokták.

Apróbb kísérletekben itt-ott megverhetik a muszkák a törököket, ez iránt nincs kétségünk, hisz nem lehet mindig és mindenütt győztes a török, de hogy a nagy, döntő és határozó csatákban az oszmánoké eddig s lesz ezután is a győzelem, ez iránt ismét nincs kétségünk.

Ezzel cserében Mehemed Ali katonái verték meg a carevics csapatait.

Mig a nagy csatáeron így folynak a dolgok, az alatt Montenegró hegyi vadai egyre nyomulnak török területre, mely majdnem védtelennek mondható. Presjeka és Bilek már a hatalmukban van, s ezt, Nikisic eleste után nem is volt nehéz tenniük. Azonban úgy látszik, hogy Nikita Bécsből bizonyos intelmet kapott, mert azt jelenti a táviról, hogy a fekete hegyek ura elhárította, miszerint nem fog tovább benyomulni Hercegovina belsejébe.

Mehemed Ali operatíói.

A helyzet kulcsa ma a Jantra mellett koresendő. Plevna védelmi posztó, Osmannak a híres

kormányát

1820

Ts. sk. ingeuer oberstlieut.

Doczy Ant. intézése

szorgoskodása

építetett

1820.

Ezen emléktábla így is érdekes, de több figyelmet érdemelne az utfelgyelők részéről, mert nekik kevés fáradságba kerülne elbáritni a bokrokat s akkor az utazás egész kényelemmel olvashatná az 57 éves feliratot.

Tyhucán felül rögtön másik ódon oszlopot találunk latin feliratu emléktáblával, melyet egész kényelemmel olvashatunk a mint itt következik:

Via Francisca

Gloriose regnante Caesaro

Francisco!

Publico M. Transilvaniae principatus aere Provvam Gubernante

Gregorio Com. Banffy

Ab anno 1812 usque 1820 constructa Opus moderate arti archicae mitris (militaris)

Pro colonello Ant. Doczy

Primro C. Cossis Sam. de Ujfalú

Sculp s Ioan Olosz.

Bánffy, Doczy, Ujfalú, Olosz! Milyen jól esik e magyar neveket olvasni e rengőtagban, hol a magyar szót csak utazó honfiak ajkairól hallhatjuk, s milyen ellentéte ennek a tyhuczai fogadó német felirata:

Einkehrhaus zu Gebirgs Ruhe,
Nincs miért szépsítsük a dolgot, sőt szomorúan be kell vallanunk, hogy az orthodox-hitt zsidóság, mely Bukovina és Galicziából nyomul hazánkba, a germanismus terjesztője. Hazánkba özönlének, hogy itt vagyona tehessenek szert, és ok a vendégjogot a germanismus terjesztésével fizetik nekünk meg.

sáncokat otthagyni nem lehet s a sikra levezetve serege csekélyebb, semhogy erőlyes támadást intézhessen az oroszok ellen, kik erősen elsáncoltak, sok száz ágyúval s tulnyomó számban állnak vele szemben.

Törökország offenzívájának természetes hazisa mindeneképp csak a várnégyszög lehet és a Balkán, hová vasutakon szállíthatja közelre embereit, hadiszert, élelmi szert.

Midőn tehát halljuk, hogy Plevnánál a harcok folynak, annak egyelőre fontosságát ne tulajdonítsunk. Az útegek lődöznek egy keveset ide-oda, hogy nyugtalanítsák az ellenséges tábor, vagy egy-egy csapatmozgalmat észrevéve benne kárt tegyenek. Legfőbb egy-egy exponált sánczra intéznek rohamot, hol a törökök, hol a muszka vagy oláh, s ilyenekről kaptunk jelentéseket ma is, de ily partialis ostromoknak nagyobb jelentősége alig lehet.

Mehemed Ali, az óvatos pasa, van hivatra arra, hogy megadja az orosz invasióknak a kegyelemldöfést. Ha ő még egyszer győz a csarevics felett, úgy hogy ez nem tarthatja magát a Jantravonal mentében, akkor az oroszoknak nem kivonulni, hanem futni kell Bulgáriából. Sipka, Tirnova, Lovca, Plevna akkor mind ott marad s Nikápoly és Sistova lesznek az oroszok táborhelyei. Hanem persze ez még nagy munka, s Waditza, a hol a legutolsó hírek szerint Mehemed főhadiszállása van, még tíz hosszú mérföldt Sistováig s e két pont között erős hadállásokban van a muszka sereg.

Mehemed öt nagyobb ütközetben s egy csapat aprób csatározásban győzött s visszaverte az ellenséget. De maga igen lassan nyomul előre. Alkalmassint az élelmezési nehézségek tartóztatják. De elnyomulása folytonos. Ismét jelentik, hogy némi tüdőharcz és egy erős kémszemle után a törökök megszállották Ossikovát és Cserkovnát; e helyek Bielától délkeletre fekszenek négy mérföld távolságra. Az oroszok tábora a Jantra és a Banicza-Lom közötti fensíkon a Bielától keletré. Mehemed Ali serege hosszú vonalban nyulik el Sinankiőtől Cserkovnáig. A szélső balszárny Sahli-pasa alatt még Osman-Bazár támaszkodik s messzele el van maradvá a főerő megőtti, de szintén nyomul előre e mint Sumlából 19-éről jelentik, a dunai hadsereg ezen része megvert egy orosz dandárt — nyilván a visszavonuló orosz 11-ik hadtest utóvédét s azt két órányira üldözte.

Ez is valami; ezt is jól esik hallani.

Kérdés, meg fogja-e tudni verni Mehemed Ali a muszkat a s fog-e csatát vívni, mielőtt a gárda-ezredek sorban megérkeznek? Mehemed Ali inkább stratega mint taktikus, idáig a nagy csatát kerülte, mindig részenként verte el a muszkat a s állásfoglalások által szorította őket vissza a Jantrához. Ha ezen politikát követi jövőre is, az oroszokat az idén már nem fogja átkegetni a Dunán, mert hat hét múlva — novemberben — megkezdődnek a nagy esőzések.

De ugyanezen okból mondhatni, hogy ha nem sikerült Mehemed Ali-nak az orosz hadakra rájáratni a nagy katasztrófát, mely őket fenyegeti, Osman-pasa plevnai győzelmei után lehetetlen az oroszoknak a többé Bulgáriában sikert aratni. Az ideai hadjáratot elvesztették menthetlenül s azon már a gárda sem segíthet. Az oroszok a defenzívát el nem hagyhatják s mielőtt az esők megérnek, a bulgáriai sárban, a feneketlen utakon, a lakhatlan kiötl falukban sereg, tüdőrség, társzerek nem mozgathatnak, meg nem élhetnek. Az ideai hadjárat sorsát tehát a legujabb török győzelmek mindenesetre eldöntötték! Magyarországnak tehát volt oka illuminalni.

De hagyjuk e szomorító tényt másokra, s mi induljunk tovább.

A Tyhucza-mogurai pompás utón számos emlékkövet pillantunk meg, melyek magassága 1. 35 meter s mindeniken csupán egy-egy magyar családnevet egy a mint itt következnek. Földvári, Bánffy, Kálnoki, Hollaki, Miske, Domokos, Rozsnyai, Apor, Kornis, Henter Lázár, Daniel. Tehát összesen 12 jeles magyar-család neve van e rengetegben megőrkítve, kik ezen országot építésénél e század elején a nagy és hosszú szörnyűvében vagyonukkal közreműködtek. Hol van még hazánkban ilyen tiszta magyarjellegű országot? Az országot karfái sok helyen kirohadtak, de helyreállításán most is dolgoznak. Ezen új karzat nem olyan csinos mint a bukovinai. A gerendát a mint isten adta két végén meghegyzék és ennyi az egész, mig Bukovinában ugy az oszlopok mint a karzat kitűnő csinnal vannak kifalagva. Nálunk is megtehetnék. Mogurára d. u. 2 órákor érkeztem, szörnyű piszkos ott a zsidó fogadó, s a tarisznyát kell elővenni, de sőt meg lehetett találtunk. Pojáni Szampin, az első bukovinai posta-állomáson a német feliratok, a kétfejű sas és a borsos ut-vám már eszünkbe jutottak, hogy Ausztriába léptünk. A zsidó-fogadás itt csinos szobába vezetett. Azt is meg kell jegyez-nem, hogy a mi havasainkon mindenütt meglát-szik a rengeteg erdő-pusztítás, mig Bukovinában teljes ép és szép fenyvesek között gyógyúzik a kitűnő karban tartott országot.

A Magura környékén és Bukovina ezen részén most folyik javában az árpácart és széná csinálás. Nem is csoda, mert a tengerfelett 4—5 ezer láb magasban vagyunk, a télkaputot magunkra szorítjuk. Estére Kándrén falut elértük,

Az orosz invasio nyomai.

Dél-Bolgárországnak irtozasos nyomokat hagyott az orosz invasio. A láz betegség ragályos jellegű volt; Kazanlikban minden épületből „kórház” lett; a „Times” levelezője beszéli, hogy ő maga 4000 sebesültet látott. Sipkától Jeni-Sagráig az egész uton kámfort kellett a szájában tartania, mert az utakat, mezőket és kerteket boltstestek lepik el; Jeni-Sagrában száz yardnyi területen sátra körül 4—600 eltemetetlen halottat talált, kik a pár héttel ezelőtt vívott csaták óta hevernek itt. A török férfiak, asszonyok és gyermekek, kiket a török hadsereg megszabadított, borzasztó dolgokat beszélnek a bolgárok embertelenségéről.

A hangulat Oroszországban.

Az „Allgemeine Zeitung”-nak írják Szent-Pétervárról: Ugyanazok az emberek, kik egy év előtt még az „orosz becület” megsértésének véték volna, ha a hadsereg harcoképessége s elégséges volta iránt bárki egy szónyi kételety kockáztatni merészkedett volna, most a legkeményebb kifakadásokat hallatják a hadügyminisztérium ellen, s „teljességgel megfoghatatlannak” tartják, hogy az 1854-ki s 1828-iki tapasztalatokra nem tudtak visszaalakézni, s „harmadszor is ötven év lefolyása alatt” elkövetették azt a hibát, hogy a Balkánon elégtelen erővel kezdték háborút. Oly hangosan, oly tartozkodás nélkül nyilvánulnak e rosztalások, hogy a hadügyminisztérium minden „szabadulv” hagyománya megtagadásával a legfelső sajtó vezetés segélyét veszi igénybe a lapok („Golos,” orosz „Petersburg Ztg.” stb.) megfőkézésére. A gárda elvonulása óta az egész főváros azt hiszi, hogy minden erőfeszítés hiábavaló. Hogy a gárda Krasnojé-Szeloból egyenesen a harcztérre szállítottatott volna, embermelékezet óta nem fordult elő s ez magában is elég volt volna a legmélyebb bizalmatlanság fölkelésére. Lengyelországnál tovább e csapatok sem 1849-ben, sem 1854-ben nem jutottak még, s hogy rájuk előbb is szükség lehetne, mint mikor már Konstantinápoly (Czargrad) bevételét s így európai háboru provokáltatott: nálunk soha, senkinek sem jutott eszébe. Most ezer meg ezer arisztokrata és nem arisztokrata családunk hozzá kell szokni a gondolathoz, hogy fiaik feláldoztatnak egy oly tartományért való küzdelemben, melyet julius elején már meghódított gyanánt tekintettek. Évek telhetnek el, mig visszatérhetnek szülőik, családjaik, és — hitelezők körébe, s pedig a nélkül, hogy Drinápoly s Konstantinápoly elfoglalásáról szó is lehetne. Tanuja kellett lenni a tavaszi s téli elbizottságnak, hogy az ember máltányolni tudja a mostani elkeseredettséget s levertséget.

A szerb actió.

A szerb actió tekintetében a porta körében, mikor az még valószínűnek tartott, úgy gondolkodtak, hogy egy török hadtest tökéletesen meg fogna felelni a szerb csapatoknak, melyek előtt a török katonák éppenséggel semmi respectussal sem viseltetnek. Szahli Zekki-pasa utasított, hogy a szerb határokhöz egy hadtestet vonjon össze. Ha Szerbia csuknyán teljesen elvesztene az eszt s bele menne a háborúba (egy sürgöny tudni akarja, hogy Szerbia akarva nem akarva kooperálai fog, mert annyira engagirozta magát Oroszországgal, hogy visszalépnie már nem lehet s az orosz subventió második része Szerbia számára már utban van) a porta el van határozva, hogy valamennyi cserkeszszel, basibozukkal és bosnyák béggel rendelkezik, azt mind Szerbiára zudítsa és nekik actiójuk jutalmaképen tökéletes szabad kezét engedjen Szerbiában.

Az orosz főhadiszálláson.

A harcztéréről érkezett hírek közül föl-

itt a Kosna-patakot jobbra hagyva a Tisna-patak-áthajtva ismét magyar földön Kosna faluban voltunk, hol Marika gr. kath. lelkes és kedves neje kitűnő szíveséggel fogadtak. Pojana a Szampi, Kándrén és Kosna falukat ne úgy képzelje a t. olvasó mint Jaádót, Besenyőt. Azok iszonyuan szétszórózt házakból állanak, melyekben csak ha figyelemzetve vagyunk, akkor tudjuk, hogy falvakba érkezünk, Marika Gergely kosnai gr. keleti lelkes jeles képzettségű fiatal ember, beszél románul, németül és keveset magyarul, de a magyar szöveget könnyedén olvassa és érti. Négy éve, hogy e vadonba költözött s már is diszes fa-templomot épített. Templom, iskola, lelkes és tanító ott eddig nem volt. Ő kezdte meg a gyermek-tanítást is egy magán-házban, de nem sokára új iskola is lesz. Ha mindenik gr. keleti lelkes ennyi buzgalmat fejtene ki, akkor más világ állna be a románok között is. Kertjében olyan kitűnő kerti-vetemények diszlenek, hogy Kolozsvárra is beillenének, a karalábé, sárgarépa, káposzta, hagyma most diszlenek a legpompásabban, mert ne feledjük, hogy 4 ezer láb magasban vagyunk. Czólja megkísérteni a gyümölcsfa tenyésztést is, mert e jeles ifjú lelkes kentelki születésű, hol Vályi Elek hazánkfiának a jeles pomolognak volt e téren nagy tisztelője. Nagy érdekek fogom kísérni e derék lelkesnek a gyümölcsfa tenyésztés körül működését. Kosnáól a 848—49 évekbeli híres Vátára Dorna csak egy hajítás, innen egy nap alatt el lehet jutni a bukovinai magyar falvakba. Elhatározzuk a lelkes ural, hogy jövő évben meglátogattuk őket és a putnai híres zárdát. Ember tervez, isten végez.

Koós Ferencz m. k.

jegyezzük itt a következők, ámbár valószínűnek tartjuk, hogy minél előbb meg fog czófoltatni. „Bolla kapitányt az osztrák hadsereg attaché-ját az orosz főhadiszálláson, Plevnánál tanusított vitézségeért a czár a szt. György rend keresztjével tüntette ki.”

Táviratok.

London, szept. 20. A lapok későbevonják azt, hogy a salzburgi találkozás czélját béke mediatio képezi. A „Times” ugy vélekedik, hogy a mediatio tervek, csak a közelebbi plevnai csata után léphetnek át az académiás megbeszélés stadiumát. A Bismarck és Andrássy közötti eszmecsere e lap szerint inkább Németország köteleseire és érdekeire vonatkozik, nagy orosz- vagy török vereség esetével szemben.

Pétervár, szept. 20. A „Golos” egy táviratot közöl Igdirből e hó 18-ról: Ma reggel a törökök megkezdék a tüzet az oroszok egész vonala ellen. Az ágyúzás délig tartott, mely idő alatt az ellenség lassanként lejött a hegyekről.

Berlin, szept. 20. A „National. Ztg.” a következőket mondja a salzburgi találkozásról: gr Andrássy s hg. Bismarck bizonyára eleget tettek amaz alaposlopok megerősítésére, melyeken eddig Európa békéje nyugodott. A tél folyamában bizonyára nem fognak hiányozni kísérletek arra, hogy ez oszlopokat megingassák; de az iij kísérletek teljesen sikertelenek lesznek, ha a három császári udvar egyetértése fenntartatik. Ma inkább mint valaha; ez egyetértésben rejlik az európai béke fenntartásának garanciája.

Gorny-Studen, szept. 19. (Hivatalos.) Tegnap mindenütt minden esendes volt: Plevna ostromzárólatása és lövöldözése tovább tart.

Bécs, szept. 20. Bukarestből távirják a „Pol. Corr.”-nek mai kelettel: Az actió Plevnánál egyáltalán nem szorítokoz csupán a török hadállások szakadatlan bombázására, melyet különben a törökök gyengén viszonznak. E hó 17-ike óta több másféle ágyuharc is volt; különösen e hó 17. és 18-ika közti éjjelen nagyobb török hadoszlopok több kiütést tettek a griviczai redoute ellen, melyek a törökök jelentékeny veresége közt visszaverettek. Ellenben 18-án délután az oláhok által a Plevna előtti legnagyobb török redoute meglepésére tett kísérlet balul ütött ki. Az oláhok 300 ember vereséggel visszaverettek a griviczai erődbe.

Bécs, szept. 20. A „Pol. Corr.”-nek jelentik Kattaróbból: E hó 18-ika óta a Duga-szorosban és körülötte levő őrházak a montenegróiak kezébe estek, miután a magokat megadott őrségeknek szabad elvonulás engedtetett Stólczba. A bileki török családoknak szintén szabad elmenetel adatott Stólczba.

A plevnai napok hatása az orosz sajtóban.

Az orosz lapok más európai ügyeknek szelfőltt kevés figyelmet szentelve, majdnem kizárólag a plevnai szerencsétlen rohamoknál szenvedett vereségekről fájdalommal szólnak. A „Novoje Vremia” különösen sokalja a tisztekben való vereség nagyságát. A „Ruszkij Mir” [megmúlve így kiált fel: „300 tiszt és 12 ezer [közlegény] halva maradt. Óriási vereség! A románok még ezenkívül 60 tisztet és 3 ezer embert [vesztettek]! A sziv megmerevedik ezen számos olvasásánál. A plevnai csataér, e retentő véres mező, sokáig buzamos jövőn át emlékeztet lesz Oroszország előtt, mint oly vesztő hely, a hol fiainak ezrei temetvék: ezen vérmézők a szláv nép szabadságának megváltó helyei gyanánt fognak megmaradni örökre. Nem első eset ez, hogy mi Törökországgal háborut viseltünk; voltak az előbbi háborúkban is vérontó csaták, de oly kegyetlen, makacs küzdelmeket, annyi áldozatot és vereséget, a minők most Oroszország hoz és szenved, nem mutatnak föl a mult orosz-török háborúk. Ezek csak a kereszties háboruk roppant áldozataival tehető párhuzamba, melyekben a keresztiesek szintén tiz meg tiz ezer száma hullottak el Palesztina síkján, a szentsír felszabadításáért. A legmerészebb képzelet le nem rajzolhatta azon véres képet, mely most a Dunánál tárl ki, s a legalapabb számítás sem kutathatta fel azon nehézségeket, a minőkkel hadseregünk fog ott találkozni, sem azt a kitartást és vitézséget, a melyet a muzulmán világ a saját lételeért folyó harcokban tanusít.”

A „Russkija Viedomosti” constatláva az oroszok csalódását, kik a törökök haderejét kicsinyelték, beösméri, hogy a török hadvezérek és katonák éppenséggel nem az a bagatelle, a mirőnek őket a háboru kezdetén tartották. A tapasztalat mutatja most, hogy a török hadsereg elég erős ellenség, ki, ha nem is maga, de legalább angol segítség mellett igen tartós ellenállásra képes. Nem titkolja, hogy a hadjárat befejezése még igen messze távolban van, s hogy az orosz közönségre, mely minden kudarc után kétségbe esik, még több szomorú nap vár.

Ellenben pedig a „Russkij Mir” nem oly sötét színben látja a harcztéri dolgokat, és különösen a szerb és montenegrói segítségtől derült napok fölvirágzását várja. Bármily jelentéktelenek, ugymond ezen két szláv fejedelemség haderői, mindazonáltal ezek nem kevés muzulmán katonaságot fognak elvonni a mostani harcztérrel s Plevna bevételé után hadállásunk jobb szárnyán tágas mezőt fognak nekünk nyitni mind hadseregünk

élelmezésére, mind pedig a bolgár fegyveres contingens gyűjtésére.

A „Sovreszenennja Jzviestija” szerint a mostani háboruban, melyet minden orosz hazafi „kinos figyelemmel” kísér, a meglepő tünemény a török hadsereg váratlan létszámi sokaságában áll. A dolog lényegét tulajdonképen nem a számbeli tululsy, hanem a kiegészítési képesség képezi. Honnét erednek ezen haderők? Hiszen két év alatt legalább száz ezer török lett harczképtelenné s mindamellett annak, hogy az ellenség hadereje csökkent volna, semmi nyoma sincs. A vereségek pótlása bármily okokból eredjen a számbeli tululsy (?) kétségtelen tény és annál nevezetesebb, hogy a tékör, melyből a pótló katonaság állitattik ki, nem tágas. Reméli, hogy a törökök már az utolsó emberhez nyultak, s tavasszal, ha addig a háboru tart, Törökország életre képtelen leend.

Orosz személyek és dolgok.

A mai Oroszország egy kiváló politikai személyiséggel volt alkalma beszélni a „P. Lloyd” egy bécsi levelezőjének, ki eme személyiség nyilatkozatából a következőket jegyzi föl:

„Oroszországban mindenki különbség nélkül sajnálja Goresakoff herceget. Sajnálják, hogy az ősz államférfi, ki annak idején kiadta volt a jelszót, hogy Oroszország „ne boude pas, mais se recueille” élte estéjén meg nem érdemelt kudarcot vall. Goresakoff herceg ártatlan a háboruban, nem akarta azt; ő és Adlerberg gróf mindig békét tanácsoltak a császárnak, de mintán ez a Kremben tartott beszédével a háboru bizonyos körülmények közt elkerülhetlenné tette, Goresakoff a legtekélyesebb ügyességgel vezette április 24-ikéig a diplomatiái campagnet. Nem ő az oka, hogy a szerencsés diplomatiái hadjárat szerencsétlen háboru következt, s most elrontotta a kard azt, a mit a toll jóvá tett. Goresakoff herceg, ki ártatlan a háboruban, bizonynyal szívesen visszavonulna a magánéletbe, de ő rá nézve valóságos becületkérdés, hogy a háboru alatt uralkodóját cserben ne hagyja, a mig ez szükségnek véli az ő szolgálatait. A háboru után — ha a czár megengedi, még a háboru alatt is — Goresakoff mindenesetre visszalép. Utóda már ki is van jelölve: Suvaloff Pál, ki most Londonban van. Győzelmes háboru esetében Ignatieff candidált volna, de akkor kevés kilátással, most pedig semmi reménye lehet. Suvaloff „nyugati ember”, európai, panszláv hajlamok nélkül, nem barátja a lengyeleknek, szigorú centralista, de nem éli ellensége a képviselői rendszernek. Reutern gróf és Valujeff a háboru után is meg fognak maradni, — mindketten nélkülözhetetlenek az általános reformok időszakában, melyeknek be kell következni.

Nagyon haragszunk és telyes joggal. Milyntin hadügyminiszterre. Ő teremtetta a mostani szervezetet, ő küzdött szenvedélyesen annak minden megváltoztatása ellen, ő tőrte el a corruptiót és csalat a hadsereg közigazgatásában, őt teszik első sorban jogosan felelőssé a vereségekért. Ő Oroszország Grammontja és Leboeufje egy személyben. Ő sarkalta háboru Livádiára a császárt, ő állott a György-teremben a Kremben a czár oldalánál, midőn ez kijelentette, hogy Oroszország — fará de se, — ő adta szájába a szerbekezt szidalmazó szokat, ő vitte a hadsereg élére Nikoláj nagyherceget és Nepokojiczky tábornokot, — s miután a háboru elkerülhetlenné tette, s arra nézve semmit elő nem készítet, — ő igyekezett magáról elhátrítani a felelősséget, midőn a neki följajlott főhadvezérséget (mikor Nikoláj nagyherceg typhusban fektűt) nem fogadta el. A legtehetségesebb és legnépszerűbb tábornokat eltávolította. Bariatinzki herceg tábornagy, Samil legyőzője mintegy száműzetésben él Varsó közelében; Kaufmann, Khiva meghódítója távol van a harcztérrel; Tottleben a legutóbbi idők távol tartották; Csernajeff és Fadjjeff kénytelen volt kilépni a szolgálatból, mivel a „Ruszkij Mir”-ben kellemetlen dolgokat műveltek a hadügyminiszternek; Dannenberget ideje előtt nyugalmzták; Meller-Zakomelszki a legtehetségesebb taktikus még eddig a pétervári helyőrségnél volt. Midőn a háboru elején azt emlegeték, hogy a gárdát a harcztérre viszik. Milyintin azt mondta: „C'est ridicule, a gárda a törökök ellen.” Ő tette Nepokojiczkit és Leviczkit a vezérkar élére, kik közül az első tul van a hetvenen, minden érdemök pedig csak az, hogy lengyelek és ultramontanok. Milyintin elbocsáttatása bizonyosnak vehető. Oroszországnak, hogy győzzön, egy Carnot vagy Soharnhorstra van szüksége; Nilyutinban Leboeufre talált. . .

A horvát tartománygyűlés felirati javaslata.

A horvát tartománygyűlés felirati javaslata a határvidék tárgyában a „P. Ll.” zágrábi távirata szerint így hangzik:

Felség!

A horvát, tót és dalmát királyságok tartománygyűlése azon alázatosággal járul felséged legmagasb trónja elé, mely eldödeink mindig a teljes nyíltsággal tudtak kiparositani, midőn a szent koronával jogaikat és állami ügyeiket rendezték.

A mig az egész történelemből azon tanulság és intelem szól, hogy mily áldozatokat hoztak

a népek azért, hogy a trón épsége mellett hazájok összessége megőltalmazassék, mert méltán ebben látták a nemzeti élet és fölvirágzás legszilárdabb alapjait, — addig a horvát nemzet mely részvételt tekint az egymástól elszakasztott részekre, melyekből hazája összealkotva van, — a felségednek vértel és vagyonával mindig híven hódoló horvát, tót és dalmát királyságok.

Dalmátia, a horvát nemzet állami életének ezen nagyérdemű és felelhetetlen bölcsője, mely ez által szomjas akjaival az európai művelődés forrásaihoz fordult, s most eltávolítottva az összeköttetés jogszerű alapjától, mely által a nemzeti és politikai fejlődés jogszerű föltételei nem látszanak neki többé megadva lenni, — képviselői által immár kétszer fejezte ki forró óhajátását — s ehhez ezen tartománygyűlés legelőnkebben csatlakozott, — hogy várja felségednek legkegyelmesebb felszólítását, mikép képviselote által felségednek hü képviselőivel érintkezésbe lépjen. Forró óhajással néz előre azon boldog pillanatra, melyben a magyar királyság az ezen nemzetnek mindig szent, adott szót teljesíteni fogja, mely a törvényben így hangzik: „A magyar királyság jövőben sem fog megszűnni, a magyar szent koronájának alapján Dalmátország bekebelezését, valamint azt követelni, hogy Dalmátország Horvát-Törökországgal egybekapcsolassék.

Fiume városában még több megoldatlan, időszerű kérdés létezik, s mint a dolgok természeté magával hozza, ezek a zavar okait képezik azok közt, kiknek minden érdekük testvéri egyetértést javall. Azon törvény pedig, mely Dalmátia viszsza-bekebelezéséről szól, ezt Fiuméről is mondja, midőn azt rendeli, hogy „önkormányzata és a törvényhozásra és közigazgatásra vonatkozó ügyek tekintetében egy a magyar királyság országgyűlésnek és Horvátország, Tótország és Fiume város tartománygyűlésének képviselőiből alakult bizottság utján általános megegyezés létesítendő.”

De mig a galmát és fiumei kérdés tárgyalásaiba alkotmányos tényezők is befolyanak, a határvidéki kérdéseknek megoldásában főséged és hü Horvát, Szlavyon és Dalmát országnak között nincs akadály, nincs érdek, vagy a monarchiának más faktora, valódi vagy látszólagos jogon. Eppen ezért érteke meg az idő oly könnyűen és hamar a határvidéknek egyesítését az anyaországgal, mint ezt főséged is bebizonyította manifestumával, melyben tudtára adta a határvidékieknek, hogy a szorongatások vége elérkezett, melyek miatt a megosztott királyságnak egyik tele folyton fegyverben állott, hogy valahára leheteti a fegyvert, hogy egyesülve az anyaországgal, az alkotmányos szabadság oltalmát és összeköttetésben a magyar királysággal a munkára, a szellemi és anyagi kifejlődésre szentelheti magát és így ama elavult kivétel is hasznos tagjává válhatik a birodalomnak, mint hősies védője volt.

Az átmeneti korszaknak szánt intézkedések betöltötték hivatásukat, és azért a hű tartománygyűlésnek őszinte örömet okozott főséged 1875. aug. 20-iki leirata, melyben a határvidék bekebelezésének reménye kimondatik.

Horvát-, Dalmát-, és Szlavyonorságok nem sokára tárgyalásba bocsátkoznak a magyar királysággal a monarchia közös ügyeihez adandó költségek összege fölött. Minél inkább hátramaradtak ezek anyagi kifejlődésükben, annál súlyosabban nehezedik rájuk az a kár, mely aránylag oly kis ország pénzügyét a kétfős igazgatás következtében éri. Ha nem is lenne egyéb ok, a pénzügyi is eleget lenne, hogy a tartománygyűlés a legforróbb óhaját táplálja a határvidéki egyesítés iránt, a mi a hozzájárulási quóta megállapítása alkalmával a legkönynyebben és legtermészetesebben volna végrehajtható.

Főséged! E hü tartománygyűlés is aggódva tekint a hatalmas eseményekre, melyek a szomszárkeleten a számos véres drámáknak talán utolsó jelenete gyanánt játszatnak el, melyekben főséged dynastiájának ez ország segélyével oly fényes szerepe volt; e tartománygyűlés is szeme előtt tartja azt a lehetőséget, hogy főséged összes hatalmával tényleges részt vegyen a birodalom érdekeinek megvédésében, melyek elválaszthatatlanok a kelet újjászülésétől és főszaaditásától. Ezek az érdekek ugyan azonosak főséged Horvát, Szlavyon és Dalmát királyságainak érdekeivel, melyek annál lelkesültebben és nagyobb sikerrel ajánlják föl minden erejüket a közös munka és a monarchia földadata érdekében, minél boldogabbnak és erősebbeknek érzik magukat a kívánt egyetemben.

Midőn a tartománygyűlés szavát emeli a határvidéknek az anyaországgal való egyesítése mellett, meg van győződve, hogy ekkor egyetértőleg jár el egy a birodalom érdekeivel, mint főséged aytai és boldogító szándékával, valamint az általa képviselt nemzet legforróbb óhajataival.

Isten tartsa és oltalmazza meg főségedet!

BELFÖLD.

Deés, 1877. sept. 20-án.

(Műkedvelői gyermek-előadás).

A városunkban már több év óta dícséretes szorgalommal s kitartással működő műkedvelői társulatnak egy mellék osztálya alakult, mely osztály kizárólag gyermekekből áll, s Pánczél János rendező ur ernyedetlen buzgalma folytán annyira haladtak, hogy f. hó 20-án egy színmű előadásá

által közönségünket egészen meglepték. Ez alkalommal került színpadra „Az okos anya” című énekes színmű, Berkoczy D. Antoniótól.

Az előadás egy volt a legösszevágóbbak közül, melyet valaha volt szerencsém gyermekkoromtól látni s hallani, különösen a díszleteket s rendezést illetve ritkított párját. A szereplők: Egyed Ilona, Eisenlohr Károli, Rácz Anna, Fridlander Béla s Csákány Paulina kisasszonyok ügyes játékát nem dicsérhetem eléggé.

A fiúk közül Mike Béla szép sikerrel és Harsányi megfellel a várakozásnak már t. i. a mennyit tőle lehetett várni.

A többi szereplők is mind megállottak helyüket, s egyenként dícsérték érdemeiket. Végre meg kell hogy említsük a kis Homm Lotti kitűnő zongora játékát, melylyel a darabban előforduló énekeket kísérte, s felvonások között is újabbnál-újabb zenedarabokat mutatott be. A darabban lévő énekeket Homm Vilmos zongoramester tanította be kiváló szabotossággal.

Mindezekből látható, hogy nálunk mindég akadnak, úgy a felnőttek, mint a kisebbek között művészet pártolók, csak helyes és tapintatos vezetés szükséges, s nem tudjuk meghálálni de-
nék rendezőnek azt a sok fáradságot, mit naponta a közmívelődés érdekében tesz. Különben a tegnapi esti előadásból jókora dicsőség jut Jancsó Mihály urnak is, ki dacára bokros teendőnek minden próbán jelen volt s mindenkit oktatva, s a gyermek társulat úgy szólván neki kölcsönözti alakulását. A darab előadása után kö-
nyves táncostály volt, melyen az egész közönség tánczkedvelő része igen jól mulatott. A jövedel-
met — mely az állandó műkedvelő színház disz-
tetei beszerzésére fog fordíthatni — még nem tar-
tattam meg, remélni lehet, hogy meglehetősen lesz,
mert a közönség szép számmal volt.

B-r J-s.

Kolozsvári lövészverseny.

Első nap sept. 21.

Elég érdekes nap volt, egy pár szép futás-
sal s habár szakértők előre pontosan megjósolták
az egész nap történelmét, a laikus néző mulathat-
ott saját kétkedésével. Az idő kissé hűvös, de
tiszt, a gyepek kitűnő, közönség, mint rendesen
csokely számmal s a nagy faalkotmány kongott
az ürességtől.

Az elsőre az „erdélyi díj”-ra csak Erdély-
ben született és felnevelte félvérű futathatott. Távol-
ság 4-824 méter. Kiállott hr. Wesselényi „Mur-
nok” nevű lova és Macskássy Miklós „Nelly”-je.
Mindkettőt saját gazdája ilt. A két első kerü-
lőben Nelly vezetett és szép egyenlő futásban ke-
rülték a tért, hr. Wesselényi Bélának azonban
már az első fordulónál az amalheurja esett, hogy
egyik kengyele leszakadt s elveszett, ez azonban
nem hozta őt zavarba s nem akadályozta meg
abban, hogy kevéssel a cél előtt ne rájgion egy
kőhosszal Macskássy elé és ne nyerve el a díjt.

A második díjt az akadályversenyre egy
magánfogadás képezte 300 forintban. Futott Sé-
nyi A. „Verulam” nevű lován. if. Simon Elek,
Kolozsvár polgármesterének fia és gr. Szapári Pé-
ter, Pestmegye főispánjának fia gr. Teleki Géza
lován. Az első akadályon egy széles árkon mind-
ketten könnyűséggel átkeltek, de a redő következő
akadályon Simon Elek azonban hirtelen megfor-
dította lovát és átugratta az akadályt. Gr. Szapá-
riának valamivel nehezebb volt lovát megtéríte-
ni s idő telt belé, a míg kiabálással átegitették
a falon, de e miatt jelentékenyen hátramaradt. A
többi kerülőkben könnyűséggel ugrottak át min-
den akadályon, de gr. Szapári még mind nagy
távolban maradt el. Az utolsó fordulónál „Co-
quette” bámulatos gyorsasággal már-már megkö-
zelítette Verulamot, de elsőnek mégis Verulam ért
be és megnyerte a fogadást.

A megvert „Coquette” pártja azonban, úgy
halljuk, nem hagyja magát és újra fogadást aján-
lott „Verulam”-mal szemben, melyre hétfőn lesz
mágn körben a verseny.

Az érdekes versenyt az állami díj versenye
következik, melyre a déryk Wesselényi Béla négy lovat nevezett és senki sem
mert sembezállni vele. Egyik lova tehát: Ze-
betta megsejtálta a tért és kapott érte 300 díb
10 frkos aranyat.

A „Hölgyek díjára”, egy gyönyörű nagy
erőset serleg, szép futás volt. Kiállott hr. Wesse-
lényi Béla „Zelia”-ja s dílt rajta, dacára győ-
nkedésének maga Wesselényi Béla; hr. Bánffy
György „Nefelets”-e gazdájával, Klein Frigyes
„Szellő”-je Czebel Bélával; Macskássy Miklós
„Nelly”-je gr. Bethlen Gergelylyel. Elsőnek be-
érkezett sűrű tapsok között B. Wesselényi Béla,
második mintegy két kőhossz-távolban b. Bánffy
György és meglehetősen elmaradtak Zobel és gr.
Bethlen.

Ez nap az utolsó verseny a 200 drb. 10
frkos állami díjra volt. Gr. Festetics Pál „Bim-
bó”-ja, b. Wesselényi Bélának „Zalán” és „Fi-
nom Rózi” nevű lovai állottak ki. Az elsőn ilt
amart, a másodikon Richard s a harmadikon,
jelöl annak, hogy a cigányból még jockey is
létezik, Tólos János, egy vékony szalmájú cigány
fiú. Az első perczől fogva Festetics Bimbója ve-
zetett, és el is nyerte a 200 aranyat; Zalán
csak segíteni ment s már az első tour után viz-
szatért.

„Finom Rózi” pedig elég jól viselte
maga.

Ez volt az első nap története, a második,
vasárnap sokkal érdekesebbnek ígérkezik.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A magyar encyclopaedia.

A magyar encyclopaedia ügyében működő
bizottság tegnapi délután 4 órakor tartotta
első, igen látogatott ülését az írói körben. Érde-
kes, élénk vita fejlődött ki különösen az anyagi
kérdés fölött. György Aladár tervezete olvastatott
fel mindenek előtt. Ez a létesítendő vállalatot
nem szaktudományi encyclopaediának, hanem ma-
gyar jellegű Conversations lexiconnak akarja vé-
tetni, mely mű létesítése egy főszerkesztő (sze-
rinte szerkesztőbizottsági titkár) kezében volna
központosítva 25 szakzszerkesztő segédkezdése mel-
lett. A munka 3—4 évre van tervezve, mely idő
alatt két heti füzetekben teljesen megjelennek. E
tervezet szerint az egész mű 600 Brockhaus-féle
ívből állana s összes költségei mintegy 75 ezer
forintra mennének. — A bizottság csaknem vita
nélkül helyeslélvén a tervezetnek a mű czéljára
vonatkozó részét, egyhangulag a Conversations
lexicon mellett nyilatkozott, kimondván ezzel, hogy
az Brockhaus és Meyer kiadványaihoz hasonlóan
szótár alakú lesz, azonban oly annyira kiváló te-
kinettel a magyar viszonyokra, hogy az ezekre
vonatkozó rész az egész műnek körülbelül egy har-
madát tenné ki. A szerkesztés részletei felől vi-
tatkozást későbbre tartotta fenn, elvilag kimond-
ván, hogy az egyes tudományok szerint szakzszer-
kesztők is alkalmazandók. A mű terjedelmére né-
ve a 600 ívet minimumnak tekinti s ha lehet,
őhajtna 900 ívig menni. A vállalatra nézve ki-
mondta, hogy subventio kérésétől (akár az aka-
démiaól, akár a kormánytól,) lemond, legalább
addig, míg e vállalat más uton biztosítható. A
szerkesztési s általában írói költségeket György
A. és Kautz Gyula számításainak egybevételéből
3 évre s 600 ívre tekintettel 30—35 ezer forint-
ra tették, mely esetben íve átlag 50 forintba ke-
rülne a nyomtatási költségeken kívül, melyek
ívenként 50—65 frtra rognak. Ezen összegből a
kiadónak 25—25 ezer forintot kellene kiadni
az előtt, a hogy az első füzet megjelenjen. Az
elnök s jegyző megbízattak, hogy ezen megál-
lítások alapján a nagyobb könyvkiadók s iro-
dalmi részvénytársulatokkal érintkezésbe
tegyék. A legközelebbi ülés a jövő hét végére ha-
tározatott. Megemlítjük a közönség részvételének
egy jelekét, hogy a bizottság jegyzőjénél eddig
közöl másfélszáz író s szaktanár jelentkezett a le-
endő „Ismeretek tára” munkatársai, s e nagy
számban még alig van 50—12 vidéki író, kik-
nek csatlakozása ezután várható. 6—700 példány
megrendelése a vállalatot teljesen biztosítaná s a
bizottság tagjai közül többen, különösen Ballagi
Mór, sürgették is a felhívás vagy részvénytársulat
alakítása megkísérletét, azonban a többség ezen
módot az egyelőre eljettette. A nagy mű létesü-
lése iránt folyó nagy bizalom.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. sept. 22.

— A rohamosan fejlődő ese-
ményekkel szemben kötelességének
ismeri lapunk szerkesztősége az olva-
sók közönséget e világtörténelmi fon-
tossággal bíró háború minden egyes
mozzanatáról gyorsan és kimerítően
értesíteni. E végre elhatároztuk,
hogy mindaddig, a míg az esemé-
nyek elég anyagot szolgáltatnak,
naponta kétszer terjedelmes távi-
ratokat küldünk szét. Minthogy
azonban az erdélyi részre csak
egyszer jár naponta posta, reggeli
táviratainkat külön lenyomatban
csak helybeli előfizetőinknek küld-
jük meg, vidéki olvasóink pedig
mindkét táviratot a rendes lapban
találják fel. Külön reggeli lenyomat-
kapható Stein János könyvkereske-
desében. Ára 2 kr.

— A nagy-váradí szinkörben a mult
szombaton egy új olasz drámát hoztak színpadra. A
darabot Giacometti írta és E. Kovács Gy. alkalm-
mazta színpadra; „Az erkölcsi halott” czime a drá-
mának, mely kétségkívül az olasz irodalom ki-
tűnőbb termékei közé tartozik. Alapszemléje egé-
sen új, meseje pedig akörül forog, hogy egy fe-
gyencel megszökve börtönéből, elfeleli, hogy pol-
gárilag halott s hogy ezért megszűnt családja-
hoz a joga; s tudat sulya alatt lerokad és meghal.
A czimszerep kitűnő drámai rajz; E. Kovács Gyula
játssza azt, még pedig — mint a nagy-váradí
lapok írják: — mesterileg. A nagy-váradí lapok
általában igen elismerőleg szólnak mind a darab-
ról, mind az előadásról. Mint halljuk, színészeink
ugyane darabokkal fogják megnyitni az idényt Ko-
lozsvárt is, hol az szintén ujdonság.

— Ismét Deanu. Szerdán (sept. 19.)
Brassóban valami jómadár, a Deanu firmájához,
egy kis pénzre akarván ismert kereskedőhöz, egy
levéllel, melyben valaki azírta intőz kérdést a
kereskedőhöz, hogy elakarja-e adni üzletét s mi
áron. A kereskedő erre kijelentvén, hogy „üzletét
már eladta: a levél kézbesítője eltávozott. Azon-
ban egy negyed óra múlva újra megjelent, még
pedig egyik kezében revolvert szögezve kérdéssel
kereskedőre, a másik kezében pedig egy levelet
tartva „Deanu, rablólőnök” aláírással. A levélben
az állott, hogy az illető kereskedő rögtön terem-
sen elő 6000 frtot, mert különben halál fia. Ugyan-
ezt ismételve szóval is a zsírány. A megátadott
kereskedőben volt annyi lélekjelenlét, hogy nem
jött zavarba; hanem a felszólításra azzal felelt,
hogy pénze nincs nála szobájában, hanem a föld-
szinten lévő pénztárban; sziveskedjék tehát Deanu
ur vele oda lesétálni. Az állítólagos zsírány bele-
ment a kelepcebé s követte a kereskedőt, ki a
mint az a korridorra lépett: becsapta az ajtót és
rázárván, egy utca felőli szobájába szaladt, hogy
segélyért kiáltson. Ezalatt azonban a jómadárnak
sikerült a korridorra elillannia, úgy hogy a meg-
jelent rendőrség már csak hűlt helyét találta. Va-
lósintülge az a jómadár is olyan Deanu leha-
tett, mint az a ki nemrég Kolozsvárt próbált sze-
rencsét, csak hogy kevesebb vakmerőséggel, de épen
oly sikertelenül.

— A színházban egy szemben eső
alkalmas felső páholy az idény első hónapjaira ki-
adó. Bővebb értesítést szerkesztőségünk ad.

— A magyar kereskedelmi jog
kérdések és feleletekben” czim alatt dr.
Schnierer Gyula egy igen használható kézikönyvet
állított össze. Ára 1 frt 30 kr.

— Nyilvános köszönet. M. Sigmond
Elek ur t. örökösai szívesek voltak a kolozs-
monostori önk. tüzoltó egylet javára 50 frtot ada-
kozni, mely nagylelkű adományért őszinte köszö-
netmond 1877 szeptember 22-én a parancsnokság.

— Brassó megye bizottságának tagjai e
hó 17-én lettek megválasztva. A bizottságba
megválasztott: 58 német, 14 román és 11 ma-
gyar.

— Buzogány Áron vallás s közoktatási
miniszteri titkár e hó 18-án Fogarasra érkezett,
hol mint miniszteri biztos, iskolai ügyek elinté-
zésével foglalkozik.

— Fogarasról írják: hogy Galacz köz-
ségében pár nap óta a lovak közt a typhus urál-
kodik; eddigelő állítólag 30 ló lett beteg. — Alsó
Árpás községének közelében e hó 16-án egy pász-
tor gyermeket a villám agyoncsüjtött.

— A n.-szabeni zeneegylet épületének
alapkö letétele e hó 20-án történt meg, mely al-
kalommal Philp Rezső tanár tartott beszédet. Az
ünnepélyt a „római császár”-hoz czimzett vendég-
lőben, tánczvigalomban zárta be.

— Sz. Prielle Kornelia, mint az „Ellenőr”
örömmel hallja, korántsem oly súlyosan beteg, hogy
komolyabb következményektől kellene félnünk.
Tegnap előtt véletlenül elcsúszott s egyik lába kis-
sá megrándult, s e mellett gyakori betegsége, a
fejgörcs jelentkezett s ezért kérte az igazgatóság-
got, hogy pár napra mentseik föl színházi kötele-
zettségei alól. Legközelebb azonban már föllep
egyik kitűnőbb szerepében.

— Graef honvéd altábornagy tegnapi délután
reggel M.-Vásárhelyre érkezett s részt vett az aznap
tartott hadgyakorlatban, mely minden tekintetben
sikerült. Az utazók az alkalommal feltűnő jól
viselték magukat. Délután 5 órakor a honvéd ha-
rák-táborát látogatta meg az altábornagy ur, hol a
katonai zenekar játszott néhány darabot. Tegnap
Sz. Anna községében folyt a hadgyakorlat.

— Wagner Rikhárdról az a hír jár,
hogy Bayreuthban zeneiskolát akar nyitni, mely
hat osztályból állana s melybe csak oly növény-
tanok vétetnek föl, kik a közönséges zeneiskolák
tanfolyamát bevégezték. A wagneristák termé-
szetesen nagyon pártolják ez eszmét. A zeneis-
kolának, melynek alapitókáját: 100,000 márkát, a
művész tisztelői egyenként legalább is 15 má-
rkával raknának össze, tanáraitul Wagner, Wil-
helmmy és Liszt Ferenczet emlegetik.

— Gyujtogató nő. Kis-Almás községe-
ben aug. hó 31-ikén szántszáradékos gyujtás kö-
vetkeztében tűz támadt, mely 21 épületet ham-
vasztott el. A kár 4000 frt. A gyujtogató neve,
Pap Ilona. Erre az al-gyógyi kir. járásbírósg rá
tette a kezét.

— Medve-vadászat. Reárol írják az
úgyesen szerkesztett „Hunyad”-nak: „Tudatni ki-
vánom, hogy azon medve, mely Unscukfalva és
Valeadilzi községek határán igen sok károkat oko-
zott: f. hó 9-én Tornya Gyula szbíró és vadász-
pajtásunk által, két egymásutáni lövéssel elejtet-
te. — Hír szerint a demsusi erdőkből is le-
száltak a medvék.”

— Dóván takarékpénztár szándékoznak
felállítani, s e véget e hó 30-án a nemzeti cas-
sinó termében értekezletet fognak tartani.

— Látogatás a szultán háremében.
Reus herceg, a konstantinápolyi német nagykö-
vet igen barátságos viszonyban áll a szultánnal.
A minap a nagykövet nejével együtt meglátogatta
Abdul-Hamidot, Ez alkalommal a szultán ud-
variasan karját nyújtotta a nagykövet nejének és
bevezette háremébe, hol a hercegnő a szultán el-
ső nejét meglátogatta. Egy cserkesz rabszolganő,
ki tökéletesen bírja a francia nyelvet, végzőle a
tolmácsi szolgálatot.

— Két angol művész halálát jelentik Lon-
donból. Az egyik Meredith Thomas szobrász, ki
Breconban, déli Walesben születve, már korán
feljött a királyi akadémiában művei által, mely-
ek

kért számos díjmet nyert. Fivérével együtt sok
szép szobrot készített Meredith Thomas, melyeket
nagybőrbára Wales szerzett meg. Leghíresebb mű-
vei közé tartozik Albert herceg senyberi emlék-
köve, s egy óriási szobor, mely az elhalt Buta
marquist ábrázolja. A másik művész Henry Com-
pton színész volt, s egyike a leg híresebb komiku-
soknak, kinek javára csak a minap rendeztek egy
előadást, mely 6000 font sterlinget jövedelmezett.
Compton 65 éves korában hunyt el.

— Havazás és hidegség. A bécsi köz-
ponti meteorologiai észlelő intézethez az a jelen-
tés érkezett, hogy a havasok 24 óra óta el van-
nak lepve hóval. Ennélfogva szállt le a hőmér-
séklet európaszerte a normalis állapotot aul;
Oroszországban már a fagyponitig és azon alul is
szállt, Moszkvában a reggeli hideg +0.2. Szt.-
Pétervárt 4.4. A magyarországi észlelő állomások
közül a besztarcebányai jelenti a legalantabb ál-
ló hőmérsékletet —0.5. A hőmérséklet ott 7.9
fokkal súlydott egyszerre.

— Az egy éves önkéntesek tisztai vizs-
gája — mint a „B. H.” írja — oct. 1-én ve-
szí kezdetét, s tart mintegy 7-éig. A tavasszal a
cs. kir. hadügyminiszterum által kibocsátott ren-
delet értelmében az előző években kiszolgált tar-
talékos önkéntesek közül e tisztai vizsgára 70-en
jelentkeztek. Ugy halljuk, hogy ez időn aránylag
iges sok tisztai kinevezés fog történni. Figyelemre-
méltó körülményül emlíjük fel még azt, hogy a
mi ellen eddig a katonai körök s szigorló bizottsá-
gok kézzel lábbal tiltakoztak, hogy t. i. a vizs-
gák a német nyelven kívül magyar nyelven is
tartathassanak, — e közelebbi tisztai vizsgák alkalmával
érvényre emelkedik s a szigorlatot tevő tiszt-
jelölt önkéntesek tetszés szerint külön bizottság
előtt magyar nyelven tehetik le vizsgáikat.

— Hogy mily jövedelmező lehet a kol-
dus mesterség, ha ügyesen űzik, bizonyítja egy
Eichel Lajos nevű Offenbach-i volt szabó élettörté-
nete, ki az utolsó 15 év lefolyása alatt körülbe-
lő 10,000 márkát koldult össze ezen bűn miatt
éppen a napokban fogatott el Badenben. Eichel
Németországot, Belgiumot, Svédországot, Norvé-
giát, Ausztriát és Magyarországot bejárta, min-
denütt koldulva, sőt itt-ott a család épen nem
tisztességes eszközökhöz folyamodva. Már 1864-ben
vettek el tőle 3000 márkát, mely összeghez hason-
ló uton jutott. Jelenlegi vagyona saját becslése
szerint 10,000 márká, valószínű azonban, hogy
még ennél is több. Egy másik jellemző oldala
Eichel urnak, hogy az összekoldult pénzeket nem
saját életfenntartására fordította. — Pedig elég
urasan élt — hanem azonnal kamatoztatólag ta-
karékpénztárba helyezte el.

— Tottleben tábornokról azt jelenti
egy távirat, hogy a déli orosz hadsereghez rend-
elve már elutazott ennek főhadiszállására. A tá-
bornok tudvalevőleg az orosz főtisztek közül egyik
legkitűnőbb, ki mint Szebesztopol védelmezője nagy
hírnévre tett szert. Az 1876. őszi hadgyakorlaton
éppen Berlinben tartozkodott Tottleben s midőn
Oroszországnak már akkor híresztelt hadi készü-
letei felől kérdőszózkodtak, az orosz tábornok ekként
válaszolt: „En miről sem tudok; a fiatalabb em-
berek akarják ezt elintézni egymás között.” — Ma
már ismeretes, hogy kik voltak a „fiatalabb em-
berek” s hogy miként intézték el ezt a dolgot
egynás között.

— A Vezuv e hó 14-én és 15-én este
ismét nagy forrongásban volt, úgy hogy csu-
csa világosan tükröztette vissza a tölcsére belsejében
dühöngő tűz fényét. Palmieri tanár, az ismert
Vezuv-vizsgáló az alkalommal a nápolyi Pungolo-
ban a következők bulletint tette közzé a helyi je-
lenlegi állapotról: „A Vezuv belső eruptiója va-
lamivel élénkebb. Kicsi lávák futnak a tölcsérben.
Több kíváncsi fölment a hegy csúcsára, hogy lás-
sák a tüzet. L. Palmieri.”

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelmi miniszter körendeleitig tu-
datta a tvhatóságokkal, hogy a burgonya rovar
(colorado) behurcolásának megállítására czéljából a
burgonyának és burgonyahéjnak Amerikából leen-
dő behurcolása Ausztria-Magyarországra nézve el-
tiltatott, s hogy a többi európai államok is e réz-
ben már kellően intézkedtek. Ennek dacára azon-
ban Mühlheim mellett az említett rovar már je-
lentékeny károkat okozott. Addig is tehát, míg a
rovar behurcolásának megállítására még erőlye-
sebb intézkedések vétetnének, a miniszter a ro-
varnak nagyított ábrát oly felhívással küldötte
meg a tvhatóságoknak, hogy azok közszemlére ki-
függesszenek s a lakosság hívassék föl, hogy a
mennyiben ily rovarra talál, azt a hatóságoknak
azonnal mutassa be, melynek kötelességében ál-
land azt az azonosság megállapíthatása czéljából
borszerzett tartalmazó üvegben a miniszterhez azon-
nal feltejeszteni.

— Franciaország termésé A most
közöttett francia aratási kimutatások szerint a
buzatermés valamivel jobb a középszerűnél. Az
aratás mintegy 90—100 millió hectolitert szol-
gáltat, tehát körülbelül annyit, a mennyire szük-
ségsé van. A minőség azonban nem kitűnő, s így
az e fajú buza bevitelére szükség van. Rozs és
árpa a középszerűen alól ütött ki, s így Francia-
országnak e termékekből a külföldön kell vásá-
rolnia. A zab termésé kitűnő.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Budapestén sept. 22. regg. 3 ó. — p.
Érkezett Kolozsvárra sept. 22. regg. 3 ó. 25 p.

Szalzburgban semmiféle megál-
lapodás nem történt, monarchiánk
ezentul is, mint eddig, megtartja
actiója teljes szabadságát, életbevá-
gó kérdésekben Németország támoga-
tása felől biztosnak tartja magát.
Gr. Andrássy nagy meglepéddel
tért haza.

Az oroszok vesztesége a „Times”
levelezője szerint a f. hó 11- és 12-
iki plevnai harcokban 60 száza-
léknál több. Alexandropolba 20,000
orosz érkezett.

A horvát felirat úgy, a mint azt
a „Hon” közölte, ma elfogadtatott.

A francia választások oct. 14-
ére, a kamra megnyitása november
6-ára tüzetett ki.

Feladatott Budapestén sept. 22. d. e. 10 ó. 30 p.
Érkezett Kolozsvárra sept. 22. d. e. 11 ó. — p.

A harezter változatlan. Plevnát
az oroszok lövők. Mehemed Ali cer-
nirozza Bielát.

Szerbiában nagy az elégtelene-
ség. Oroszország pártolja Karagyor-
gevicset, mert Milán eltette a neki
küldött havi díjt és nem lépett ac-
tióba.

A Dugasoroshból a montenegró-
iak kikergették a törököket.

Orehaniból segítség megy Os-
mának. Hasonlóan Widdinből min-
den nizam Plevnához küldetett. A
lőszér és élelmi kocsai a sofiai utról
a Kozákoktól visszanyomva, kényte-
len volt visszatérni Nisbe.

Távirati tudósítás

a budapesti ártúzsde hivatalos árjegyzé-
teiről szeptember 21-éről.

Gabona	F a j	Ára 100 klg.	
		től	ig
		frt/kr	frt/kr
Buza	bánsági	10 75	11 25
	tiszavideki	11 30	11 85
	pestvidéki	10 75	11 20
	fehérmegyei	11 20	11 75
	báoskal	—	—
Rozs	magyar	7 80	8
Árpa	takarmány	7	7 75
	malata	8	8 90
Zab	magyar	6 45	6 65
Tengeri	bánsági	7 25	7 30
	másnemű	7 20	7 25
Repce	káposzta	17 6/8	18 2/8
	bánsági	—	—
Köles	magyar	—	—
	tavasza szállítandó	11 10	11 20
	Szept.—Oktre szállítan.	11 5	11
	tavasza szállítandó	—	—
Szakvány (Usance)	Májusra—juinra szállit.	7 15	7 20
	káposzta Aug. Szept. szál.	18 3/8	18 5/8
	bánsági Jul. Aug. szállit.	—	—
(ny.) zesz	100 liter százalékként	31 1/2	31 3/4

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Szept. 21-án 5% Metaliques 64.70 frt.
Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 67.— frt.
Arany járadék 111.50 1860 ki államkölcsön 74.75.
Bankrésvények 863.—. Hitelrésvények 21.550.
London 117.90 Ezüst 105.15 Cs. kir. arany
5.65.— Napoleon'or 9.45. 1/2, 100 mark német
értékű 58.10.

Urbéri kötvények: Magyarországi 77.50. To-
mesi 77.25. Erdélyi 76.— Horvátországi —.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Békésy Károly.

(Nyilttér*)

Dr. Máthé Dénes

fogorvos, plonbeur és műfogmester az őstől,
november hótól kezdve többek felkérése foly-
tán lakását állandólag Kolozs-
várra teszi át.

*) E rovat alatti közleményekért nem vállal felelős-
séget a Szerk.

Árlejtési hirdetmény.

A m. kir. táviratintézet jövő évi oszlop szükségletét írásbeli ajánlatok alapján szándékolva beszerezni, felhívhatunk mindazokat, kik az alább kimutatott oszlop szükséglet akár egy, akár több tételének szállítására vállalkozni óhajtanának, hogy kellő béléssel ellátott írásbeli ajánlataikat legkésőbb **1878-ik év október 15-én déli 12 óráig**, a földmívelés ipar- és kereskedelmi m. kir. minisztérium segédivatalki igazgatóságához (Budapest, Ferencz József tér 10-dik szám), vagy valamelyik m. kir. táviratigazgatósághoz nyújtsák be.

Szállításra csak 1877-ik év telén át vágott egészséges fenyőtölgy- vagy ákác törzsfából készített, s az alább következő kimutatásban előírt mennyiségben 6 1/2 méter (20 1/2 láb) és 8 méter (25) láb hosszúságú, felső végükön héj nélkül mérve legalább 13 centiméter (5 hüvelyk) átmérőjű, ugyanotték idomra levágott, egyenes, legalyazott, s egész az ép fáig minden hejtől megtisztított oszlopok ajánlhatók.

Előre is kikötött, hogy a fentebbi minőségek és méreteknek meg nem felelő oszlopok semmi szín alatt át nem vétetnek.

Az alább következő kimutatásban meg vannak nevezve, a lerakási helyek, hogy, az oszlopok beszállítandók.

A szállítandó oszlop-mennyiség legkésőbb **1878-ik év április 1-ig** a lerakási helyekre be kell hogy szállítva legyen. Az egyes lerakási helyeken, hogy hová rakassanak le az oszlopokat, ezt annak idején a szállítók megkeresésére, az illető kir. táviratigazgatóság jelölend ki.

Ajánlkozók kötelesek 10% bánatpénzt készpénzben, vagy állampapírban, vagy biztosítékot elfogadható magyar vasúti elsőbbségi kötvényekben, a budapesti országos és kerületi kir. távirat pénztárnál, vagy más kir. távirat kerületi, vagy adóhivatali pénztárnál letenni és a letéti nyugtát ajánlatukhoz csatolni. A bánatpénz azon esetben, ha az illetőre nézve a fentebb megállapított letétel nem volna könnyen lehetséges, rendes postai pénz vagy értékpapír küldemény alakjában, a szállítási ajánlatához is hozzá csatolható.

Ajánlkozni kívánó közvagyonnal bíró községek azon előnyben részesíttetnek, miszerint ajánlataik elfogadhatnának még akkor is, ha azok a magánüzemre nézve előírt bánatpénz helyett, egy a bánatpénz kétszereséről kiállított, az előjáróság által aláírt, az illető felettes hatóság által megerősített biztosító nyilatkozattal, melyben a biztosítékot lekötendő birtok, vagy vagyon meg kell hogy nevezve legyen, szereltesnek fel.

Az írásbeli ajánlatban határozottan megnevezendő, mely lerakási helyekre minemű fából való és hány darab oszlopot kíván ajánlkozó szállítani. Az ajánlatban az egyes árak betűkkel és számokkal kiirandók, valamint az is határozottan nyilatkoztató, hogy ajánlkozó a jelen hirdetményben foglalt feltételeket ismeri és kötelezőül elfogadja.

Azon esetre, ha ajánlkozó csak az ajánlatában felvett egész mennyiséget lenne hajlandó szállítani és nem egyszersmind az abban foglalt egyes, vagy bizonyos tételeket külön is, ezt ajánlatában határozottan ki kell hogy fejezze, ellen esetben ajánlata az egyes tételek külön szállítására nézve is kötelezőnek fog tekintetni.

Az írásbeli ajánlat lepecsételt borítékba: **„Ajánlat táviratoszlop szállítására”** felirattal látandó el és a borítékon megnevezendő a bánatpénz minősége és értéke.

A kitűzött határidőnél később beérkező, vagy a kellő bánatpénzzel, illetőleg az arról nyugtával a községek részéről, a kellőleg kiállított nyilatkozattal el nem látott, írásbeli ajánlatok nem fognak tekintetbe vétetni. **Az 1878-diki évi oszlopszükséglet a következő:**

Tétel szám.	Lerakási hely.	Darab	Tétel szám.	Lerakási hely.	Darab
6 1/2 m.	8 m.	6 1/2 m.	8 m.		
1	Budapesti távirat kerület.	90 320	64	Szeged pályaudvar	50 400
2	Budapest osz. államvasp. udv.	20 170	65	Agostonfalva	— 245
3	Szobba pályaudvar	30 50	66	Brassó	40 10
4	Ersekújvár	— 70	67	Sárvár	50 —
5	Tárnócs	— 110	68	Székesfejvár	80 —
6	Szempe	— 240	69	Kápolnás-Olahfalva	100 —
7	Pozsony	35 40	70	Alcsérnát	150 —
8	Szolnok	250 130	71	Seps-Szent-György	100 —
9	Hatvan	20 90	72	Temesvári távirat kerület.	725 1430
10	Losonc	110 —	73	Temesvár pályaudvar	340 340
11	Soroksár	100 —	74	Csaba	90 60
12	Kun-Szent-Miklós pályaudv.	150 —	75	Szeged	400 150
13	Z. lyom pályaudvar	85 —	76	Zombor	220 50
14	Selmeczbánya	105 —	77	Bázis	80 —
15	Léva	105 —	78	Titel Tiszta balpart	115 —
16	Ipolyvás	85 —	79	Nagy-Becske	155 60
17	Verebely	105 —	80	Ó-Becske	250 85
18	Nyitra	20 —	81	Ujvidék	70 50
19	Szécsény	100 —	82	Baja	150 —
20	B. Gyarmat	100 —	83	Kalocsa	105 300
21	Zsolna pályaudvar	90 —	84	Kanizsa távirat kerület.	210 130
22	Vágbesztezer	50 —	85	Buda pályaudvar	220 30
23	Illava	75 65	86	Ujözön	40 170
24	Trencsén	110 70	87	Kiss-Czell	100 600
25	Báán	125 —	88	Győr	— 80
26	Tapolcsán	90 —	89	Székesfejvár pályaudvar	— 80
27	Privigye	35 —	90	Ercsi	— 80
28	Féled pályaudvar	75 —	91	Adony	— 150
29	Óhegy	170 —	92	Paks	— 80
30	Ópáda	55 —	93	Duna-földvár	— 80
31	Ópáda pályaudvar	135 —	94	Bátaszék	— 80
32	Alsó-Kubin	120 —	95	Duna-Székes	60 195
33	Turdosin	120 —	96	Mohács pályaudvar	600 10
34	Kassai távirat kerület.	300 45	97	Kaposvár	500 500
35	Füzess-ábrony pályaudvar	50 170	98	Kanizsa	100 —
36	Miskolc	250 235	99	Zágrábi távirat kerület.	100 —
37	Kassa	75 —	100	Szt.-Roch	190 —
38	Rozsnyó	65 85	101	Gracac	160 —
39	Abos	230 200	102	Gospic	100 —
40	Eperjes	280 70	103	Zutaloqua	100 —
41	N.-Mihály	100 30	104	Zeng	80 —
42	Ungvár	85 105	105	Buccari	80 50
43	Csap	205 40	106	Josefsthal	80 50
44	M.-Szeged	110 55	107	Károlyváros pályaudvar	140 —
45	Nyiregyháza	85 45	108	Stuin	100 —
46	Nagy-Károly	120 40	109	Vaganac	140 —
47	Szatmár	60 95	110	Zágráb pályaudvar	40 105
48	Debrecen	80 50	111	Vrbosce	55 140
49	Kolozsvári távirat kerület.	80 510	112	Zákány	100 —
50	Csucs pályaudvar	50 265	113	Daruvár	150 —
51	Kolozsvár	35 295	114	Josipovac	100 —
52	Tóvis	65 50	115	Dalya pályaudvar	— 124
53	N.-Szeged	105 113	116	Verpölje	140 —
54	Szamosújvár	105 —	117	Szizek pályaudvar	220 76
55	Sómező	65 —	118	Koszticeinca	— 150
56	Nagy-Somkut	190 —	119	Jassenovac	— 200
57	Bethlen	210 —	120	Uj-Grudiska	70 140
58	Besztezer	85 —	121	Brod	140 —
59	Jaád	110 —	122	Kutina	240 —
60	Borgó Prund	210 —	123	Novska	100 —
61	Szász-Régen	90 —	124	Illok	170 90
62	Czikmantor	— 120	125	Karlovicz	120 —
63	Gyulafejevár pályaudvar	20 200	126	Pazna	40 120
64	Piski	— 615	127	Zimony	— 100
65	Soborsin	260 —	128	Mitrovic	220 110
66	Váralja	— 126	129	Samac	165 —

Arverési hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város közönsége alábbirt javait és javadat-mait, 1878-dik év január 1-ső napjától kezdőleg, 1883-dik év december utolsó napjáig terjedő 6 évi tartamra, **folyó év október-hó 5-ik napján reggeli 9 óráig** kezdve, a város tisztiház aljegyzői irodájában nyilvános árverésen haszonbérbe adja.

Tárgyak:

- 1.) Bárdos nevű községben fekvő belső és külsőség, a korcsmálási joggal, évi haszonbér felkiáltási ára . . . 230 frt. o. é.
- 2.) A városban, az úgynevezett vámoshid mellett fogadó felkiáltási ára . . . 350 frt. " "
- 3.) Tutarj vám-vételi jog felkiáltási ára . . . 125 frt. " "
- 4.) Halászatijog felkiáltási ára . . . 25 frt. " "
- 5.) Sulymerésijog felkiáltási ára . . . 15 frt. " "
- 6.) A régi tisztiház alatti első bonthelyiség felkiáltási ára . . . 366 frt. " "
- 7.) Ugyanott a II-ik bonthelyiség felkiáltási ára . . . 160 frt. " "
- 8.) Az új tisztiház alatti bolt felkiáltási ára . . . 280 frt. " "
- 9.) Ugyanott a II-ik bolt felkiáltási ára . . . 106 frt. " "
- 10.) Ugyanott a IV-ik bolt felkiáltási ára . . . 250 frt. " "

Bánatpénz a felkiáltási árak 10%-ja leend. Lepecsételt bánatpénzzel szabályszerűen ellátott írásbeli ajánlatok, az árverezés megkezdéseig, az árverező bizottsághoz beadhatók; a bérleti tárgyak árverési feltételei fennjelzett irodában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Maros-Vásárhelyt, 1877. szeptember-hó 7-én.

A városi tanács.

(55) (20—33)

Tüzifa-raktár Kolozsvárt,

a Csontlisztgyárnál és ezzel szembe a Vasutnál

4 köbméter tűzifa . . . 12 frt. — kr. a házhoz szállítva
2 köbméter tűzifa . . . 6 frt. 50 kr. a házhoz szállítva
egy régi 8 köbméter . . . 10 frt. — kr. a házhoz szállítva
egy régi 8 felapított . . . 12 frt. 50 kr. a házhoz szállítva
egy egész vasuti kocsi . . . 60 frt. — kr. ott helyt.

A valódi jó mértékről, az ölel

tömött rakasáról és a fa jóságáról

a tisztelt vevő a raktári helyiségben mindig meggyőződést szerezhet.

Rendelvények elfogadhatók ott helyt a raktárban, továbbá VEISZ JÓZSEF üzletében, valamint lakásomon, fapiacsór 2-dik szám.

Tisztelettel:

Szentjánosi Ferencz.

(356) (2—3)

A téli idény közeledtével

ajánljuk szoba- és konyhafűtésre

COAKSZ-unkat

az intézettől elvive, következő áron:

10 kilótól 250 kilóig, 50 kilója . . . 1 frt. — kr.
250 " 500 " 50 " . . . 85 kr.
500 " felfelé " 50 " . . . 75 kr.

Házhoz szállítva minden 50 kiló 8—10 krral drágább.

A gázgyár igazgatósága: WARMBRUNN.

(318) (2—3)

ŐSZI és TÉLI IDÉNYRE

ajánlja a nagyérdemű t. ez. közönségnek mint legjobbat és legelőszöbbséget és gyapjuszövetek bevásárlási forrását hírneve

GYÁRI-RAKTÁRAT

PELLMÓR

Budapest, új bécsi utca 3. sz. alatt.

Ugyanott mindenkor legnagyobb választékban a legújabb bel- és külföldi kabát és nadrágok való szövete — valamint mindennemű Per-vien-, Doskin-, Tüffel-, Loden-, katonai és bérruhák-nak való szöveteit dűsen felszerelt készlete találhatók.

T. megyék, veteránegyletek és tűzoltó intézetek részére szükség-lendő posztó-szállítások a legpontosabban eszközöltetnek.

Minták nyilatkozattal; bérmentesen beküldetnek és a legcsekélyebb meg-bizás is legpontosabban teljesítetik.

Azon urak, kik a fennnevezett cég részére mérsékelt jutalékdíj mellett működni akarnak, becses címök megküldésére kéretnek.

2000 tucetnél több

az Oroszországba való kivitelre szánt, mind szolid

férfi- és női fehérmű-árú

a legrovidebb idő alatt, halál tetemes kárral, végelesen eladandó.

Gyors eladás érdekében a vásárlásnak magánosok részére is megkönnyítést tekin-tetből, ezen nagy tömeget következő kisebb csoportokba osztottuk:

csak 10 frt 75 kr. o. é. csak 9 frt 90 kr. o. é.

mezős öltözék árát:

3 darab jó női ing. . . 3 darab jó férfi ing.
3 darab gázdagon díszített női gatyá. . . 3 pár gatyá, óráváson.
3 darab gázdagon díszített hálórúha. . . 6 darab angol gallér, 3-szoros.
12 darab finom batist-kendő. . . 6 darab elegáns zsebkendő.
3 pár finom selyem harisnya. . . 6 pár finom kézzel, 3-szoros.
1 darab Costum-szoknya, gázdagon díszítve. . . 1 divatos nyakraváló, elegáns.

Az elősorolt 25 tárgy ára összesen csak 10 frt 75 kr. o. ért.

C z i m:

Wiener Wasche-Fabrik, Bécs, Köllnerhofgasse 4.

Vidőki megrendelések készpénz, vagy utánvét mellett pontosan teljesítetnek. Gőngyölés és szállítási díj minden küldemény után 20 kr.

NB. Csak azonnali megrendeléseknek felelhetünk meg, mert a fennebbi csoportozst elbírhatatlan gyorsan elfogjuk.

(338) (3—12)

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszéknek 8368. 1877 sz. a. kelt végzésével a Reichberg Lőrincz kolozsvári vagyonbuktott kereskedő cég csődvagyo-nának f. hó 20-kára kitűzött árverése elnapoltatván, annak megtartására újabb határnapul f. évi október 22-dik és következő nap-jainak mindenkor reggeli 8 órája csődjelöltnek Kolozsvárt, a főtéren lévő bolti helyiségében tűzetnek ki. Miről venni szándékozik oly hozzáadással értesítettnek, hogy a csőd leltár alólírott kir. közjegyző irodai helyiségében (bel-szénutca 5 szám I. emelet jobbra) a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Kolozsvárt, 1877. szeptember 14-kén.

DORGÓ ALBERT, kir. közjegyző.

(271) (6—*)

Kölcsönt szerzési közvetítés.

Alólírt egy „Jelzőlő kölcsön szerzési irodát” nyitottam, mely sze-rent azon birtokosoknak — kik terüh nélkül, vagy aránylag kevésbé ter-helt fekvő birtokaikra törlésért, több évekre kölcsönt kívánának felvenni, a kívánt kölcsönt kedvező helyzetemnél fogva rövid idő alatt képes vagyok megszerezni.

A kölcsön eszközkölhető 1000 frtól feljebb, bár mily magas fokig 5%-tól egész 10%-ig, a törzsesítési évek számához mérten.

Ertekezhetni személyesen, vagy posta útján bérmentes levél által.

PATAKI SÁNDOR Kolozsvárt,
kül-monostortutca 15 sz. a. saját házában.

MOLL Seidlitz-pora.

(8) (38—52)

Csak akkor valódi,

ha minden doboz címlapján a sas és az én sokszorosított cégem van lenyomva.

Bűntető bírósági ítéletek ismételtlen constatálták cégem és védjegyem meghamisítottasá-gát, azért óva intem a közönséget az ilyen hamisítványok vásárlása ellen, minthogy azok csak ártal-ma-ra vannak számítva.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 frt. o. é.

Valódi minőségben kapható az x szel jelölt csomagolás.

Francia borszesz sóval.

A legmegbízhatóbb öngyógyító szerszám a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyulladásoknál a legbiztosabb betegség ellen, mindennemű sebesülések, fejt-, rül- és fogfájás, régi sérvek és nyílt sebek, nátfekélyek, fűszék, szomgyuladás, mindennemű gúnyulás és bőrbetegségek ellen.

Úvegekben használati utasítással együtt 30 kr. o. é.

Valódi minőségben a f. szel jelölt csomagolás.

Dorsch-halmaj-zsírolaj

Krohn M. és társai Bergenben (Norvégia-ban).

Ezen halmaj-zsírolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi célokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasítással együtt 1 frt. o. é.

Valódi minőségben a f. szel jelölt csomagolás.

Raktárak. Kolozsvárt: (x*) Valentini Ad. gyógyszerész. (x*) Wolf Ján. gyógyszerész. (x*) Dr. Hintz György, gyógyszerész. (x*) Székli Miklós, gyógyszerész. Besztercezen. (x*) Lang Károly, gyógyszerész. Brassóba. (x*) Fabik Ede gyógyszerész. Urmán. Décsen. (x*) Krém Samu Déván. (x*) Lengyel György gyógyszerész. (x*) Weiss Adó. Dicső-Szent-Mártonban. (x*) Scher Ede, gyógyszerész. Szegedben. (x*) Müller K. gyógyszerész. (x*) Thalmer F. (x*) Reissenberger A. F. Szászsebesen. (x*) Reinhardt J. C. Szerdahelyt. (x*) Schimert F. gyógyszerész. Segesvárt. (x*) Teutsch J. B. urán. Torda. (x*) Trajánovits E. gyógyszerész. Urmán. Zalatna. (x*) Mihály S. gyógyszerész. Urmán.

Pagliano-szőrp,

egyesen Florenczából hozatva, vértisztító hatása miatt általános ismeretes, 1 üveg ára 1 frt. — 1 ládat 12 üveggel 10 frt-on postautalvány által beküldése mellett, bérmentesen küld meg.

MOLL A. cs. k. udvari szállító Bécsben, Tuchlauben 9 sz.

FELHÍVÁS!

az Óriás- és Érczhavas munka- és kenyér nélküli vászontakácsok és csipkecsinálók sürgős felsegítésére.

A jelenlegi nagy nyomor

A jelenlegi nagy nyomor

az Óriás-havasban Érczhavasban

Lichter Henrik és társa

(349) 30 év óta fennálló a Általános Ismert (2—12)

cs. kir. udvari vászon- és fehérmű-gyárát Bécs, Brandstättle 3 sz. a. az István tér mellett,

a kenyér nélküli munkásoknak foglalkoztatás szerződés, arra ösztönzi, hogy sajátgyártmányú vászon- és fehérmű nagy raktárát féláron végelárusítsa, n. m.

Férfi-fehérmű:

1 férfi ing, fehér vagy színes 75 kr.
1 amerikai Lincoln ing 1 frt 50 kr.
1 férfi ing, legfin. chiffon sima, vagy rancéztól elővel 1 frt.
1 színes oxford ing két gallérral, 300 különböző mustár, 1 frt 50 kr. 2 frt.
1 férfi ing valódi fehérczerná-vászonból, sima vagy recéz elővel 1 frt 50 kr. 2 frt.
1 férfi ing legfin. angol shirtingből, sima vagy rancéztól elővel 1 frt 50 kr. 2 frt.
1 férfi ing valódi hollandi vászonból, legújabb kézi munka 2 frt. 2 1/2 frt. 3 frt.
1 férfi gatyá tiszta fehér vászonból 75 kr.
1 férfi gatyá valódi színes vászonból, német, francia és magyar szabás 1 frt. 1 frt 50 kr.
1 férfi gatyá valódi rumburgi vászonból, német, francia és magyar szabás 1 frt 75 kr. 2 frt.

Hölgy-fehérmű:

1 hölgy-ing, recézett, valódi shirting 1 frt.
1 hölgy-ing, valódi fehérczerná-vászon, zugband- al 1 frt. 1 frt 50 kr. 2 frt.
1 hölgy-ing, fantaisie, shirting, csipkével az Ércz-havasból 1 frt 50 kr. 2 frt.
1 hölgy-ing, tiszta belgavászon, gázdagon hímzeve, cernacsipkével az Érczhavasból 2 frt 50 kr. 3 frt.
1 fantaisie-női-vászon-ing, legelőszöbbsébb kiállítás, valencia-csipkével 3 frt. 4 frt. 5 frt. 7 frt.
1 divat-női-vászon-ing, a legkülönbözőbb kiállítás-ban érczhavas csipkével 2 1/2 frt. 3 frt. 4 frt. 5 frt.
1 női gatyá legjobbat shirtingből, szegély-díszítés-sel 1 frt.
1 női szoknya legjobbat shirtingből 1 frt 50 kr. 2 frt. 3 frt.
1 női szoknya, costume vagy uszály, gázdagon dí-sítva, szegélylél és valentínával 2 1/2 frt. 3 frt. 4 frt.
1 női szoknya, costume vagy uszály, fantaisie, gázdagon hímzett elcsipkével 3 frt. 4 frt. 5 frt. 8 frt.
1 női kötény, elegáns, gázdagon díszítve 80 kr. 1 frt. 1 1/2 frt.
1 női hálórúka, eleg. 80 kr. 1 frt. 1 1/2 frt.
1 női gatyá valódi színes hálórúka 8 frt. 9 frt. 10 frt.

Vásznak és asztalmű:

30 frt 1/2 fehérczerná-vászon 4 1/2 frt. 5 frt.
30 frt valódi színes hálórúka 8 frt. 9 frt. 10 frt.

Teljes kiházasítási szerelvények 200 frton kezdve minden a legújabb szabás szerint.

KEDVEZMÉNY.

50 frt-ig terjedő vászont, inget, kanyak 1 vászon inget, 1 vászon nadrágot minden ciklúrt bérmentesen küldetnek. — Megrendelés az cím alatt kéretnek.

An die kais. kön. Hof-Leinwand- und Wasche-Fabrik in Wien, des HEINRICH LICHTNER & COMP. (ezelőtt zum weissen Rössen, Brandstättle 3, az István tér mellett, Brandstättle 3.)